खण्ड ९ संख्या ०४ भदौ १८ गते, २०८२ साल

मादी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

मादी गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ९ संख्या ०४ भदौ १८ गते, २०८२ साल

भाग २

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा बमोजिम (१) मादी गाउँसभाले जारी गरेको कार्यविधि सर्वसाधरणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

संवत् २०८२ सालको कार्यविधि नं. ४

सामुदायिक विद्यालयहरुमा स्कुल बस संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०

कार्यपालिकाबाट संशोधन मितिः २०८२/०५/१८

<u>प्रस्तावना</u>

मादी गाउँपालिका कास्कीले सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थीहरु ओसारपसार गर्न यातायत सेवालाई सुरक्षितको दफा आरामदायी र भरपर्दो बनाउने उद्देश्यले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ,) १०२२ को अधिकार प्रयोग गरी स्कुल बस (संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८० जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः

(१(यस कार्यविधिको नाम "सामुदायिक स्कूल बस संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०" रहेको छ ।

(२(यो कार्यविधि कार्यपालिकाले निर्णय गरेको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमाः-

(क("ऐन" भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनुपर्दछ ।

(ख(स्थानीय शिक्षा ऐन भन्नाले गाउँपालिका बाट जारी गरेको स्थानीय शिक्षा ऐन २०७५ सम्झनु पर्दछ ।

(ग) कार्यविधि भन्नाले सामुदायिक विद्यालयमा स्कुलबस संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८० सम्झनु पर्दछ ।

(घ) सामुदायिक विद्यालय भन्नाले नेपाल सरकारबाट अनुमति वा स्विकृत पाइ संचालन भएको सामुदायिक विद्यालय सम्झनुपर्दछ ।

(ङ) विद्यालय व्यवस्थापन समिति भन्नाले स्थानीय शिक्षा ऐनको दफा १२ को उपदफा १ वमाजिम गठन भएको विद्यालय व्यवस्थापन समिति सम्झनुपर्दछ ।

(च) प्रभन्नाले विद्यालयको प्रधानाध्यापकलाई सम्झनुपर्दछ । .अ.

गाउँपालिका भन्नाले नेपालको संविधान वमाजिम गठन भएको मादी गाउँपालिका सम्झनुपर्दछ (छ) ।

(ज) कार्यपालिका भन्नाले मादी गाउँपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनुपर्दछ ।

३स्कूल बसको मापदण्ड . विद्यालयले आफ्ना विद्यार्थीहरुको सुरक्षित किसिमले ओसारपसार गराउन संचालन गर्ने स्कूल बस निम्न अनुसारको मापदण्डको हुनुपर्नेछ-ः

(१(स्कूल बसको पहिचान निम्न मापदण्ड अनुसारको हुनुपर्नेछ -ः

(कस्कूल ब (सको बाहिरको रंग पहेलो)Golden Yellow) हुनुपर्नेछ ।

(खस्कूल बसको (अगाडि र पछाडि "School Bus" कालो रंगले लेखिएको हुनुपर्नेछ ।

(ग (स्कूलको परिचय खुल्ने गरी १५० मिउचाइको गोल्डेन .मी. ब्राउन रंगमा स्कूलको नाम दुबैपट्टी झ्यालको लेभल भन्दा तल लेख्नुपर्नेछ ।

(घ) स्कूल बसमा कालो रंगमा बसको अगाडि र पछाडि निम्न 'स्कूल बसको चिन्ह' लेखिएको हुनुपर्नेछ ।

(2) स्कूल बसले निम्न अनुसारको भौतिक मापदण्ड पूरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

(क) आपतकालीन ढोका (Emergency Exits) : सबै स्कूल बसहरुमा पछिल्लो आधा भागको दाहिनेतिर)Emergency Exits) को व्यवस्था हुनुपर्नेछ । यसका साथै बसको पछिल्लो भागमा हुने Emergency Exit Breakable Glass को हुनुपर्नेछ । Emergency Exit को तल्लो लेभल बसको भूँई सरहको र माथिल्लो लेभल झ्यालको माथिल्लो लेभल बरावरको हुनुपर्नेछ ।

(ख(सुरक्षा स्कूल बस चलेको अवस्थामा ःसम्पूर्ण ढोका तथा Emergency Exit हरु बन्द गर्ने व्यवस्था गरी विद्यार्थीहरुको यात्रालाई सुरक्षित बनाउनुपर्नेछ ।

(ग(झ्यालको ग्रिलस्कूल बसको झ्यालमा कम्तिमा तीनवटा ः Horizontal Round Metal/Round Aluminum Tube को ग्रील स्कूल बसको दुवै साइडमा लगाइएको हुनुपर्नेछ ।

(घस्कूल बसमा देखिने ठाँउमा प्राथमिक उपचार :उपचार बाकस प्राथमिक (बाकस (First Aid Kits) व्यवस्था हुनुपर्नेछ ।

(ङ(अग्नि नियन्त्रण उपकरणः बसमा देखिने ठाँउमा अग्नि नियन्त्रण उपकरण (Fire Extinguisher) राखिएको हुनुपर्नेछ ।

(चफोहरको (व्यवस्था प्रत्येक :स्कूल बसमा अनिवार्य रुपमा फोहर फ्याक्ने टोकरी राखिएको हुनुपर्नेछ ।

(छ) बसको ढोकाको चुकुल (Door Lock): बसको ढोकामा भरपर्दो चुकुल प्रणाली भएको हुनुपर्नेछ ।

(जबसको प्राविधिक जाँचपास सार्वजनिक सवारी साधन सरहको हुनुपर्नेछ । (

(झ(झ्यालको सिसाझ्यालको सिसामा : कुनै पनि किसिमको रंग लेपन नगरी पारदर्शी हुनुपर्नेछ ।

(ञबसको (प्रवेशद्वार: स्कूल बसको प्रवेशद्वारको सबैभन्दा तल्लो सिढी जमिनमाथि ३०० मिभन्दा .मि. बढी हुनुहुदैन ।

(ट(बसको सिटहरुको अवस्थाः बसको सिटहरुको अवस्था दुरुस्त हुनुपर्ने वा सिटको कुनैपनि भागबाट तिखो वा धारिलो बस्तु बाहिर निस्किएको हुनुहुदैन ।

(ठ(स्कूल ब्याग तखतास्कूल ब्याग सुरक्षित किसिमले राख्नका लागि बस : भित्र स्कूल ब्याग तखताको व्यवस्था हुनुपर्नेछ ।

(ड) बस सिटको रेखांकन)Layout): सम्पूर्ण सिटहरु अगाडि फर्किएको (Forward Facing) हुनुपर्नेछ । चढ्ने ओर्लने सिढी)Step well) को छेउको सिटको अगाडि उचित किसिमको छेकबारको व्यवस्था हुनुपर्नेछ

.4 स्कूल बस परिचालकस्कूल बसमा परिचालकको व्यवस्था हुनुपर्नेछ । :

.5 सिट संख्या र बसको क्षमता: स्कूल बसले बसको सिट संख्या अनुसार देहायको संख्यामा विद्यार्थी ओसारपसार गर्न पाउने छन्:-

(क) १२ वर्षभन्दा मुनिका विद्यार्थीलाई बसको सिट क्षमताभन्दा १५. गुणा विद्यार्थी ओसारपसार गर्न सकिनेछ ।

(ख१२ (वर्षभन्दा माथिका विद्यार्थीको हकमा सिट क्षमता बराबरको संख्यामा मात्र विद्यार्थी राख्नुपर्नेछ ।

.6 स्कूल बसमा विद्यार्थीहरुको विवरण :

(क(प्रत्येक विद्यार्थीहरुको लागि स्कूल बसको नम्बर, रुट र बिसौनी उल्लेख गरेको विद्यार्थीको तस्बीर सहितको परिचय पत्र जारी गरेको हुनुपर्नेछ ।

(ख(बस चालकले विद्यार्थीहरुको पूर्ण विवरण सहितको सूची राख्नुपर्नेछ ।

(ग(सूचीमा विद्यार्थीको नाम, ठेगाना, कक्षा, रक्त समूह, रोक्नु पर्ने बिसौनी उल्लेख हुनुपर्नेछ।

(घ(बसमा बस संचालनको मार्ग तालिका तथा समय सारिणी टाँस गरेको हुनुपर्नेछ ।

.7 बसको गति सीमित हुनुपर्ने : स्कूल बस कुनै पनि किसिमले अधिकतम ४० कि. मिचालिस) . प्रतिघण्टा (किलोमिटरभन्दा बढी गतिमा चलाउन पाईने छैन ।

८स्टप चिन्ह . (Stop Sign) : बसको परिचालकले चाहिएको बेलामा विद्यार्थीहरुलाई ओराल्ने, चढाउने वा बाटो काट्ने प्रयोजनका लागि चाहिने ट्राफिक चिन्ह)Stop Sign) बस भित्र राखिएको हुनुपर्नेछ ।

९. धुम्रपान तथा मध्यपान गर्न नपाईनेतथा स्कूल बसमा कसैले पनि धुम्रपान : मध्यपान गर्न पाईने छैन ।

१०बालश्रम . निषेध: स्कूल बस संचालनार्थ कुनै प्रकारको बालश्रम प्रयोग गर्न पाईने

छैन ।

११. स्कूल बस चालक तथा परिचालक सम्वन्धी व्यवस्थाः

(क) स्कूल बसका चालक तथा परिचालक सम्बन्धी योग्यता वा अन्य

मापदण्ड प्रचलित ऐन, नियम अनुसार हुनेछ ।

(ख(स्कूल बसका चालक तथा परिचालकले सम्बन्धित स्कूलले तोके

बमोजिमको पोशाक र परिचय पत्र अनिवार्य लगाउनु पर्नेछ ।

१२. विद्यालयको दायित्वः

(कअनुभवि चालकको व्यवस्था गर्ने । (

(ख प्रत्येक विद्यार्थी एबं चालकलाई (जान्ने गरी सामान्य ट्राफिक नियमका बारेमा समय समयमा जानकारी गराउनुपर्नेछ ।

(ग(स्कूल बसको सार्वजनिक सवारी साधन सरह जाँचपास गराउनुपर्नेछ ।

(घ(विद्यालयले भाडाका बस लिदा नियमित रुट (बाटो) बाहेक सवारी संचालन गर्नु परेमा अनिवार्य रुपमा पटके रुट इजाजत (बाटो)लिएको हुनुपर्नेछ ।

(ङ(विद्यालयले विद्यार्थी ओसार पसारमा प्रयोग हुने प्रत्येक स्कूल बसको यातायात व्यवस्था कार्यालयमा गराई अद्यावधिक गराउनुपर्नेछ । (दर्ता)

(च) बस सेवा सम्बन्धी गुनासो सुन्ने व्यक्तिको नाम र टेलिफोन नम्बर लेखेको हुनुपर्नेछ ।

१३. सवारी चालकको दायित्वः

(क(सवारी चालक अनुमतिपत्र र सवारी साधनसंग सम्बन्धित सबै किसिमका कागजातहरु (सवारी दर्ता प्रमाणपत्र, बाटो इजाजतपत्र, सवारी जाचपासपत्रसाथमा राख्नुपर्नेछ । (

(ख) तोके बमोजिमको पोशाक र परिचय पत्र लगाएको हुनुपर्नेछ ।

(ग(चालकले कुनै पनि अन्य यात्रु, मालसामान र अनावश्यक व्यक्ति बोक्न

पाइने छैन ।

(घचालकले ट्राफिक नियमको पालना गर्नुपर्नेछ । (

(ङ(सडकमा सवारी चलाउदा अत्यावश्यक सेवाका सवारीसाधनलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ।

(च(चालकले सदैव एकजना परिचालक साथमै लिइ हिड्नुपर्नेछ ।

चालकले कुनै अभिभावक विद्यार्थी लिन नआएमा विद्यालयको जिम्मा लगाउनुपर्नेछ ।

(ज(सवारी चलाएको अवस्थामा मोबाईल वा इयरफोन (Earphone) को प्रयोग गर्न पाईने छैन ।

(झ(कुनै पनि यौनजन्य दुर्व्यवहार नगर्ने नगराउने ।

१४. अभिभावक र विद्यार्थीको दायित्व:

१) अभिभावकको दायित्वः

(क) सडक सुरक्षाका लागि अभिभावक र विद्यार्थी दुवैको बराबरी जिम्मेवारी हुनेछ ।

(ख) विद्यालयले तोकेको बिसौनी र समयमा अभिभावकले विद्यार्थीहरुलाई पुरयाउनु तथा ल्याउनु पर्नेछ ।

(गपूर्व प्राथमिक (तहका विद्यार्थीहरुको हकमा अभिभावकले वैकल्पिक व्यक्तिलाई विद्यार्थी पुरयाउनु तथा लिन पठाउँदा परिचय खुल्ने प्रमाण दिएर पठाउनु पर्नेछ ।

(घ) चालकले सवारी नियम तथा यस निर्देशिका विपरीत सवारी चलाएको पाइएमा अभिभावकले तुरुन्त विद्यालय प्रशासन र नजिकको प्रहरीलाई खवर गर्नु पर्नेछ ।

(ङ) अभिभावकले चालकसंग अनावश्यक विषयमा कुरा गर्ने र प्रभावमा पार्नु हुदैन ।

(चअभिभावकले अन्य विद्यार्थीलाई प्रभावमा पार्ने (, अनावश्यक चासो राख्नु हुदैन ।

२(विद्यार्थीहरुको दायित्वः

(क(आफू यात्रा गर्ने सवारी साधनमा फोहर नगर्ने, आपसमा मिलेर वस्ने, झ्यालबाट फोहोर नफाल्ने र चालकसंग भद्र व्यवहार गर्ने दायित्व सम्बन्धित विद्यार्थीको हुनेछ ।

(ख(चालकले सवारी नियम उल्लघंन गरेको देखेमा तुरुन्त विद्यालय प्रशासन वा नजिकको प्रहरीलाई खवर गर्नुपर्नेछ ।

(गट्राफिक संकेत (सम्बन्धी जानकारी राखी सवारी नियम पालना गराउन सम्बन्धित पक्षलाई सचेतना जगाउन मार्ग दर्शकको भूमिका निर्वाह गर्ने ।

मदि गाउँपालिका

१५स्कुल बस खरिदमा गाउँपालिकाको अनुदान । .

मादी गाउँपालिकाले सामुदायिक विद्यालयहरुमा स्कुल बस संचालन तथा व्यवस्थापन गर्न स्कुल (क) बस खरीद गर्नका लागि७५ प्रतिशत रकम विद्यालयलाई अनुदान उपलब्ध गराउने छ ।

(ख) विद्यालयले स्कुल बस खरीद गरिसकेपछि सोही आभित्र स्कुल बस खरिद गरेको कागजात .व. बाट निर्णय सहित गाउँपालिकामा .स.व्य.तथा विल भरपाईको प्रमाणित प्रतिलिपि समावेश गरी वि७५ प्रतिशत अनुदान माग गर्नुपर्छ ।

विद्यालयलाई उपलब्ध गराउने अनुदान रकम (ग) ७५ प्रतिशत वा कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार हुनेछ ।

(घ) विद्यालयहरुले नेपाल सरकारको नियमानुसार नयाँ बस खरीद गरेपछि मात्र अनुदानको लागि दावी पेश गराउन सक्नेछन् ।

(ङ) गाउँपालिकाबाट एक सामुदायिक विद्यालयलाई एउटा बसका लागि मात्र अनुदान उपब्ध गराइने छ ।

(च) गाउँपालिकाबाट एक सामुदायिक विद्यालयलाई एउटा बसका लागि मात्र बस चालकको तलब तथा चाडपर्व खर्च अनुदान उपलब्ध गर्ने छ ।

१६को हुनेछ । .स.व्य.स्कुल बस संचालन र व्यवस्थापन गर्ने दायित्व वि .

१७. अनुगमनः गाउँपालिकाले कार्यविधि पालना गरेको नगरेको विषयमा अनुगमन गर्नेछ ।

१.8 विविधः

(क (कार्यविधिमा कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा कुनै द्विविधा देखिए यातायात व्यवस्था विभागको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

(ख (कार्यविधिमा भएको व्यवस्थाहरु उल्लङ्घन गरिएको पाईएमा सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन, नियम अनुसार कारवाही हुनेछ ।

(गयो (कार्यविधि अन्य कुनै प्रचलित कानूनसंग बाझिएको हकमा बाझिएको हदसम्म अमान्य हुनेछन ।

मादी गाउँपालिका